

Διεθνής συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών: Βέλτιστες πρακτικές του ΕΣΚΤ

Το παρόν έγγραφο βέλτιστων πρακτικών εκπονήθηκε από την Ομάδα Δράσης για τη Συνεργασία μεταξύ Κεντρικών Τραπεζών, υπό την αιγίδα της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων του ΕΣΚΤ. Η Ομάδα Δράσης αποτελείται από μέλη προσωπικού προερχόμενα από όλες τις κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ τα οποία συντονίζουν - εντός των οικείων ιδρυμάτων - τις δραστηριότητες συνεργασίας σε επίπεδο εμπειρογνομόνων και διευθυντικών στελεχών με κεντρικές τράπεζες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το παρόν έγγραφο επικεντρώνεται επομένως στη συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών σε επίπεδο εμπειρογνομόνων η οποία διενεργείται μεταξύ των κεντρικών τραπεζών του ΕΣΚΤ και των κεντρικών τραπεζών εκτός ΕΕ. Δεν καλύπτει τις δραστηριότητες συνεργασίας εντός του ΕΣΚΤ ούτε αφορά τη συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής.

Εισαγωγή

Η συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών είναι μια καθιερωμένη πρακτική η οποία ξεκίνησε με τη δημιουργία διεθνούς δικτύου σημαντικών κεντρικών τραπεζών το πρώτο μισό του προηγούμενου αιώνα, με την ίδρυση το 1930 της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών.

Η συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών περιλαμβάνει ευρείες και ποικίλες δραστηριότητες οι οποίες μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου ως προς τη μορφή τους και τον γεωγραφικό τους προσανατολισμό. Πιο συγκεκριμένα, η δημιουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και η διεύρυνση της ΕΕ, αλλά και οι παγκόσμιες εξελίξεις, επηρέασαν το πεδίο ενδιαφέροντος και τη μορφή αυτών των δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών που διενεργούνται από το ΕΣΚΤ, το οποίο αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της ΕΕ, βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη ζήτηση και επομένως διαμορφώνονται βάσει συγκεκριμένων αιτημάτων.

Στο παρόν έγγραφο περιγράφονται βέλτιστες πρακτικές όπου παρουσιάζεται το σκεπτικό, οι τρόποι διενέργειας και οι αρχές που εφαρμόζονται από το ΕΣΚΤ στις δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών που διενεργούνται από το ΕΣΚΤ - τόσο μεμονωμένα όσο και από κοινού - έχουν ως αποστολή την ενίσχυση των σχέσεων του ΕΣΚΤ με τις κεντρικές τράπεζες εκτός της ΕΕ και την προώθηση ορθών πρακτικών για θέματα κεντρικών τραπεζών και εποπτείας, συμβάλλοντας έτσι στη νομισματική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αυτές οι δραστηριότητες απευθύνονται κατά κύριο λόγο σε κεντρικές τράπεζες και εποπτικές αρχές αναπτυσσόμενων χωρών και αναδυόμενων οικονομιών της αγοράς.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων συνεργασίας τους, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, η ΕΚΤ και το ΕΣΚΤ συνεργάζονται από κοινού με κεντρικές τράπεζες αναπτυσσόμενων χωρών και αναδυόμενων οικονομιών της αγοράς προκειμένου να συζητούν πολιτικές και πρακτικές που αφορούν τις κεντρικές τράπεζες, ενισχύοντας έτσι την αμοιβαία κατανόηση των οικονομικών και χρηματοοικονομικών εξελίξεων. Επιπλέον, οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών που διενεργούνται από το ΕΣΚΤ παρέχουν ένα βήμα διαλόγου για τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και στηρίζουν την ανάπτυξη των θεσμικών ικανοτήτων τους στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για μελλοντική ένταξη στο ΕΣΚΤ.

Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες τιμούν επίσης τους καθιερωμένους δεσμούς που μπορεί να έχουν αναπτύξει οι χώρες τους με κεντρικές τράπεζες εκτός ΕΕ, παρέχοντας την εμπειρία που αποκομίζουν κατά την άσκηση όλων των καθηκόντων τους στο πλαίσιο της αποστολής τους.

Πρακτικές

Οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών που διενεργούνται από το ΕΣΚΤ βασίζονται σε ορισμένες αρχές:

Αρχή 1: Παγκόσμια νομισματική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα

Η ουσία της συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών είναι η μεταφορά τεχνογνωσίας. Όταν οι κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ θέτουν την τεχνογνωσία τους στη διάθεση των ομολόγων τους συμβάλλουν στην προώθηση της νομισματικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας παγκοσμίως.

Αρχή 2: Οικοδόμηση σχέσεων

Η θέσπιση και η διατήρηση στενών επαγγελματικών σχέσεων αποτελεί βασικό παράγοντα για μια άρτια και ικανοποιητική συνεργασία. Γι' αυτό, διαμέσου της συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών, το ΕΣΚΤ έχει αναπτύξει στη διάρκεια πολλών ετών εταιρικές σχέσεις με νομισματικές αρχές και αρχές χρηματοπιστωτικής εποπτείας σε ολόκληρο τον κόσμο.

Αρχή 3: Ανοιχτό πνεύμα και σεβασμός

Το ΕΣΚΤ συνεργάζεται με τους εταίρους του σε ένα περιβάλλον ανοιχτού πνεύματος και πλήρους σεβασμού. Όλες οι αλληλεπιδράσεις καθοδηγούνται από αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη, πολιτιστική ευαισθητοποίηση και ανοιχτό πνεύμα σε ιδέες και γνώμες.

Αρχή 4: Αποδοτικότητα

Τα μέλη του ΕΣΚΤ διαχειρίζονται όλους τους πόρους με σύνεση και προωθούν αποτελεσματικές και αποδοτικές ως προς το κόστος λύσεις, εφαρμόζοντας τις αρχές του ορθού προγραμματισμού σε όλες τις φάσεις του προγράμματος συνεργασίας. Εντός του ΕΣΚΤ, εντοπίζονται και αξιοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, ενδεχόμενες συνέργειες και οικονομίες κλίμακας που προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών. Όποτε κρίνεται αναγκαίο, επιδιώκεται η βελτίωση της αποδοτικότητας με τη χρήση νέων ψηφιακών πλατφορμών και εργαλείων.

Αρχή 5: Διατηρησιμότητα

Οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών που διενεργούνται από το ΕΣΚΤ αποβλέπουν στη διατηρησιμότητα των επιδράσεων υπό την έννοια ότι τα αποτελέσματα της συνεργασίας θα πρέπει να διαρκούν περισσότερο από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες. Γι' αυτό, οι δραστηριότητες διαμορφώνονται με βάση

τη ζήτηση και τις ανάγκες των κεντρικών τραπεζών-εταίρων, διασφαλίζοντας την κυριότητα των δραστηριοτήτων. Λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ικανότητες απορρόφησης του επωφελούμενου ιδρύματος.

Αρχή 6: Αξιολόγηση

Οι δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών τις οποίες διενεργεί το ΕΣΚΤ περιέχουν - όπου κρίνεται αναγκαίο - μηχανισμούς παρακολούθησης, υποβολής αναφορών και παρατηρήσεων προκειμένου να εξετάζονται οι δραστηριότητες και να αξιολογείται η συνάφεια, η αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα, η διατηρησιμότητα και οι επιδράσεις τους με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για τον τρόπο βελτίωσης μελλοντικών δραστηριοτήτων.

Τρόποι διενέργειας

Δεδομένων των διαφορετικών εθνικών προσεγγίσεων, η συνεργασία μεταξύ κεντρικών τραπεζών μπορεί να παρουσιαστεί με τον καλύτερο τρόπο από μια σειρά από παραδείγματα παρά με έναν γενικό ορισμό. Τα παρακάτω παραδείγματα παρουσιάζουν τους βασικούς παράγοντες που στηρίζουν τις δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ κεντρικών τραπεζών:

- επαφές υψηλού επιπέδου και συζητήσεις σε επίπεδο πολιτικής (όπως συνέδρια και διμερείς συναντήσεις μεταξύ μελών των διοικητικών συμβουλίων),
- συζητήσεις μεταξύ ομολόγων,
- σεμινάρια, εργαστήρια, εκπαιδευτικά μαθήματα ή άλλες επιμορφωτικές εκδηλώσεις, μεταξύ άλλων και για καινοτόμες τεχνολογίες όπου κρίνεται απαραίτητο, με τη συμμετοχή αντιπροσώπων κεντρικών τραπεζών παγκοσμίως,
- ειδικά διαρθρωμένα προγράμματα (μεσομακροπρόθεσμα) για τη στήριξη της δημιουργίας θεσμικών ικανοτήτων και θέσπισης πολιτικής, ή τακτικές αποστολές, σε τεχνικό επίπεδο ή σε επίπεδο πολιτικής,
- συντονιστικές δραστηριότητες για τη λήψη εξωτερικής χρηματοδότησης (π.χ. προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ), είτε μέσω διμερών ανταλλαγών είτε βάσει συμφωνιών με άλλες κεντρικές τράπεζες ή ιδρύματα (π.χ. διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα, ιδρύματα και οργανισμούς της ΕΕ, κυβερνήσεις),
- ευρύ φάσμα περαιτέρω δραστηριοτήτων, όπως απόσπαση προσωπικού, επισκέψεις, εικονοηλεδιασκέψεις ή τηλεφωνικές διασκέψεις, συμπλήρωση ερωτηματολογίων